

DISPOSICIONS GENERALS

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

DECRET LLEI 17/2021, de 20 de juliol, pel qual s'adopten mesures extraordinàries de limitació a la densitat ramadera.

El president de la Generalitat de Catalunya.

L'article 67.6 a) de l'Estatut d'autonomia de Catalunya preveu que els decrets llei són promulgats, en nom del rei, pel president o la presidenta de la Generalitat.

D'acord amb l'anterior, promulgo el següent

DECRET LLEI

Exposició de motius

La Directiva 91/676/CEE del Consell, de 12 de desembre, relativa a la protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats que procedeixen de fonts agràries, té per finalitat reduir la contaminació causada o provocada pels nitrats d'origen agrari i actuar preventivament contra noves contaminacions d'aquesta mena.

La Directiva 2000/60/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre, per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües, coneguda com a Directiva marc de l'aigua, té com a objectiu obtenir la bona qualitat de les masses d'aigua.

Una de les obligacions que la Directiva 91/676/CEE del Consell, de 12 de desembre, estableix per assolir aquest objectiu és identificar les zones vulnerables i aplicar-hi programes d'actuació per reduir la contaminació de les aigües causada o provocada pels nitrats d'origen agrari.

Aquesta normativa exigeix aplicar tots els esforços possibles en la millora de l'estat de les masses d'aigua, entre els quals la reducció de les concentracions de nitrats en aquelles masses d'aigua afectades amb concentracions superiors a 50 mg/L de nitrats.

L'article 5.5 de la Directiva 91/676/CEE del Consell, de 12 de desembre, preveu que els estats membres adoptaran totes aquelles mesures addicionals o accions reforçades que considerin necessàries si a l'inici o arran de l'experiència adquirida en aplicar els programes d'actuació observen que les mesures ordinàries contingudes en els programes no són suficients per assolir els objectius de la Directiva.

El Decret 153/2019, de 3 de juliol, de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, constitueix un programa d'actuació reforçat. Aquest programa conté una sèrie de mesures i limitacions que són d'aplicació des de la seva entrada en vigor.

L'Ordre TES/80/2021, de 9 d'abril, per la qual es revisen les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries i s'apliquen les mesures del programa d'actuació a les zones vulnerables, ha comportat la designació de 45 nous municipis com a zona vulnerable, als quals són d'aplicació, per tant, les mesures contingudes en el programa d'actuació.

Una de les mesures del programa d'actuació es conté a la disposició addicional cinquena i comporta una limitació dels increments de bestiar en zona vulnerable amb un índex de càrrega ramadera (ICR) superior a 1,2 durant un període de 2 anys des de l'entrada en vigor del Decret, període que finalitza el pròxim 25 de juliol de 2021.

CVE-DOGC-A-21201107-2021

En els dos anys d'aplicació de les mesures del programa, s'ha constatat que no hi ha hagut millores en la qualitat de les aigües subterrànies respecte del nivell de nitrats. Així es constata en l'estudi previ de caracterització de la demarcació, de pressions i impactes i d'anàlisi econòmica i l'esquema provisional de temes importants, elaborats per l'Agència Catalana de l'Aigua en el marc del procediment de planificació hidrològica del districte de conca fluvial de Catalunya corresponent al tercer cicle (2022-2027).

La mesura de limitació dels increments de bestiar establerta en el programa vigent ha demostrat tenir una durada insuficient per a la finalitat pretesa. Els increments de bestiar no es van aturar amb l'entrada en vigor del Decret 153/2019, atès el nombre de projectes que ja estaven aprovats i pendents d'execució, que han comportat un increment del bestiar equivalent a una generació de dejeccions d'uns 81.000 kg N/any. Als municipis afectats, l'índex de càrrega ramadera (ICR) no ha disminuït: o ha romàs inalterat, o ha augmentat lleugerament; en cap cas no ha disminuït per sota d'1,2.

Cal una aplicació més prolongada de la limitació de la densitat ramadera en les zones vulnerables amb un índex de càrrega ramadera superior a 1,2 perquè totes les mesures previstes en el programa aprovat pel Decret 153/2019 estiguin implantades i donin resultats.

L'actual limitació expira el 25 de juliol de 2021, data en la qual els objectius que amb aquesta limitació es pretenien assolir no s'hauran aconseguit.

Les mesures extraordinàries de limitació a la densitat ramadera previstes en aquest Decret llei s'apliquen en les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries amb un índex de càrrega ramadera (ICR) superior a 1,2.

Alhora, atenent la realitat socio-econòmica i per prevenir l'abandonament del territori i fixar la població al món rural, es preveuen unes excepcions per ampliar la capacitat de les explotacions existents, si bé limitades a determinada tipologia de bestiar i fins a una capacitat màxima total, atès que les dejeccions d'aquesta tipologia d'explotacions són més viables de gestionar que les del porcí, aviram intensiu i boví de llet.

Aquestes mesures tenen caràcter temporal, durant un període de quatre anys. Aquest termini és necessari per acabar d'implementar i fer totalment operatives les mesures reforçades del Decret 153/2019, de 3 de juliol. Alhora, coincideix amb la durada dels programes d'actuació que s'han d'aplicar en zones vulnerables, i permet que la limitació es mantingui vigent durant com a mínim la primera meitat del tercer cicle de planificació hidrològica (2022-2027) derivat de la Directiva marc de l'aigua. En acabar-se la limitació a mitjan 2025, podrà efectuar-se amb prou temps, abans de la fi del cicle de planificació, la valoració real de la seva efectivitat.

D'altra banda, i perquè les limitacions establertes en aquest Decret llei puguin desplegar la seva eficàcia en el moment procedimental oportú, es modifica també l'apartat 3 de l'article 49 del text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, amb la finalitat de delimitar el contingut de l'informe del departament competent en matèria de ramaderia, el qual ha de fer referència al compliment dels requisits d'ubicació, terme més ampli que el de les distàncies sanitàries, i que permet englobar les limitacions a la densitat ramadera.

La disposició transitòria preveu l'àmbit temporal d'aplicació de les mesures prenent com a referència temporal l'entrada en vigor del Decret 153/2019, de 5 de juliol, atès que la seva disposició addicional cinquena ja preveia una mesura de limitació que ha impedit fins ara els increments de bestiar en zona vulnerable amb un ICR superior a 1,2.

D'acord amb l'article 38 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la Presidència de la Generalitat i del Govern, el Govern pot dictar disposicions legislatives provisionals sota la forma de decret llei en cas d'una necessitat extraordinària i urgent.

És en aquestes circumstàncies, i amb l'objectiu que no s'incrementi la contaminació de les aigües subterrànies en aquelles zones declarades vulnerables amb una alta densitat ramadera i s'iniciï un procés de recuperació de la qualitat d'aquestes aigües, que es considera necessària una mesura extraordinària per limitar la densitat ramadera en les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries amb un índex de càrrega ramadera (ICR) superior a 1,2.

En ús de l'autorització que concedeix l'article 64 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, a proposta de la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i amb la deliberació prèvia del Govern,

Decreto:

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació

L'objecte d'aquest Decret llei és l'establiment de mesures extraordinàries de limitació a la densitat ramadera, amb la finalitat de reduir i prevenir la contaminació causada o provocada pels nitrats d'origen agrari, en les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries amb un índex de càrrega ramadera (ICR) superior a 1,2.

Article 2

Mesures de limitació a la densitat ramadera

2.1 No es permet la instal·lació de noves explotacions ramaderes per a la cria intensiva i semiintensiva incloses als annexos I, II i III de la Llei 20/2009, de 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats.

2.2 No es permet l'ampliació de la capacitat de les explotacions ramaderes per a la cria intensiva i semiintensiva existents, ni els canvis d'orientació productiva, si l'ampliació o el canvi comporten incrementar la generació de nitrogen total amb coeficients estàndard.

2.3 Aquestes mesures de limitació no s'apliquen a l'ampliació de capacitat de les explotacions ramaderes existents en els supòsits següents:

a) En les tipologies de bestiar cunícola, oví/cabrum, vaquí de carn i equí, i fins a una capacitat màxima total de 120 URM (unitat ramadera major), segons la normativa d'explotacions ramaderes.

b) En la tipologia de bestiar avícola en forma de cria ecològica i de corral, i fins a una capacitat màxima total de 55 URM (unitat ramadera major), segons la normativa d'explotacions ramaderes.

Article 3

Durada

Les mesures de limitació a la densitat ramadera establertes en aquest Decret llei produeixen efectes durant un període de 4 anys a partir de la seva entrada en vigor.

Disposició addicional

Zones vulnerables i índex de càrrega ramadera

Als efectes de l'aplicació d'aquestes mesures, les zones vulnerables i el seu índex de càrrega ramadera són els que consten a l'annex 20 del Decret 153/2019, de 3 de juliol, i a l'article 2 i l'annex 2 de l'Ordre TES/80/2021, de 9 d'abril.

Disposició transitòria

Aplicació temporal de les mesures

Les mesures de limitació a la densitat ramadera que preveu aquest Decret llei s'apliquen:

A les activitats ramaderes incloses en els annexos I i II de la Llei 20/2009, de 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats, que, en el moment de l'entrada en vigor del Decret 153/2019, de 5 de juliol, no haguessin iniciat el procediment d'autorització o llicència ambiental corresponent.

A les activitats ramaderes incloses a l'annex III de la Llei 20/2009, de 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats, que, en el moment de l'entrada en vigor del Decret 153/2019, de 5 de juliol, no haguessin iniciat el procediment de llicència urbanística corresponent, o, si s'escau, no haguessin presentat la comunicació prèvia d'obres no subjectes a llicència.

CVE-DOGC-A-21201107-2021

Disposició final primera

Modificació de l'article 49 del text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost

Es modifica l'apartat 3 de l'article 49 del text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, que resta redactat de la manera següent:

"3. En el cas de projectes que comportin l'establiment o l'ampliació d'activitats ramaderes, s'han de sotmetre a informació pública per un termini de vint dies i a l'informe del departament competent en matèria de ramaderia relatiu al compliment dels requisits de distàncies i de les limitacions a la densitat ramadera, establerts per la normativa sobre ordenació ramadera. La llicència corresponent només es pot atorgar si aquest informe és favorable. En el cas que aquests projectes superin els llindars a què fa referència l'apartat 2, aquest informe i el projecte tramitat s'han d'aportar conjuntament amb la sol·licitud de l'informe corresponent de la comissió territorial d'urbanisme que pertoqui. Tanmateix, els projectes relatius a activitats ramaderes preexistents que, sense incrementar la capacitat productiva de les instal·lacions, només comporten obres per adaptar aquestes instal·lacions a les exigències derivades de la legislació aplicable en matèria de ramaderia no requereixen els informes esmentats, sinó que resten subjectes únicament a llicència municipal."

Disposició final segona

Entrada en vigor

Aquest Decret llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui aplicable aquest Decret llei cooperin en el seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertoqui el facin complir.

Barcelona, 20 de juliol de 2021

Pere Aragonès i Garcia

President de la Generalitat de Catalunya

Teresa Jordà i Roura

Consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

(21.201.107)